

อิทธิพลของระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ที่มีต่อกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญาของไทย

อมรเทพ เมืองแสน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2549

ISBN 974-671-361-2

**Influence of Common Law towards
Thai Criminal Procedure Law**

Amornthep Muangsaen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2006

ISBN 974-671-361-2

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ไม่อาจสำเร็จลุล่วงลงได้หากไม่ได้รับความกรุณาจากท่าน ศาสตราจารย์ ดร. คณิต ฌ นคร ในการรับเป็นประธานในการสอบ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร. อุดม รัฐอมฤต ที่ได้ให้ความเมตตาด้วยการรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งท่านผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.พินัย ฌ นคร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ด้วยการรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และ ท่านรองศาสตราจารย์แสวง บุญเฉลิมวิภาส ที่ได้รับเป็นกรรมการในการสอบ ซึ่งนอกจากท่าน อาจารย์เหล่านี้จะได้รับความเมตตาด้วยการสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว ท่านยังได้สอนให้ผู้เขียนได้รู้จักถึงสิ่งหนึ่งที่เรียกว่า คุณค่าของการถกถว้ยใช้ความคิดอันเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี

ในโอกาสที่ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อบุญเกษม คุณแม่ชมเชย เมืองแสน ที่ได้อุปการะเลี้ยงดู และส่งเสริมผู้เขียนสามารถสำเร็จการศึกษา และขอขอบคุณ พี่น้อง พี่ๆ ที่ คอยเป็นกำลังใจและอยู่เคียงข้างผู้เขียนเสมอในเวลาที่ย่ำแย่และหลงทาง และผู้เขียนกราบขอโทษ ที่ไม่อาจจะเอ่ยนามบุคคลเหล่านั้นได้จนครบ

อย่างไรก็ตามหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังมีคุณค่าต่อความเข้าใจในมิติของเวลาใน ส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอยู่บ้าง ผู้เขียนขอมอบความดีงามทั้งหมดให้กับผู้เป็น บิดามารดาและครูบาอาจารย์ทุกๆท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ ส่วนความผิดพลาด ต่างๆที่เกิดขึ้น ผู้เขียนขอน้อมรับคำวิจารณ์ด้วยความขอบคุณเป็นอย่างสูง และผู้เขียนพร้อมเสมอที่จะแก้ไขในโอกาสต่อไป

อมรเทพ เมืองแสน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ซ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของสภาพปัญหา.....	1
1.2 สมมติฐานของการศึกษา.....	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.4 ขอบเขตและวิธีการศึกษา.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2. แนวคิดความเป็นมาของการดำเนินคดีอาญาและกฎหมายวิธีพิจารณา	
ความอาญาของประเทศอังกฤษและประเทศไทย.....	5
2.1 แนวคิดของการดำเนินคดีอาญา.....	5
2.1.1 หลักการดำเนินคดีอาญาโดยผู้เสียหาย	6
2.1.2 หลักการดำเนินคดีอาญาโดยประชาชน	7
2.1.3 หลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ	7
2.2 ระบบการดำเนินคดีอาญา	9
2.2.1 การดำเนินคดีอาญาระบบไต่สวน	9
2.2.2 การดำเนินคดีอาญาระบบกล่าวหา.....	11
2.2.3 การดำเนินคดีอาญาระบบผสม	11
2.3 กฎหมายวิธีพิจารณาความของนานาประเทศ	13
2.3.1 ระบบการดำเนินคดีอาญา	13
2.3.2 หลักการค้นหาความจริง	14
2.4 วิวัฒนาการของการดำเนินคดีอาญาและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศ	
อังกฤษ	16
2.4.1 วิวัฒนาการของการดำเนินคดีอาญา	16

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.4.2 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศอังกฤษ	22
2.5 วิวัฒนาการของการดำเนินคดีอาญาและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย.....	23
2.5.1 วิวัฒนาการของการดำเนินคดีอาญา	23
2.5.2 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย	27
3. การรับอิทธิพลของระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ต่อกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	28
3.1 ความหมายความเป็นมาและหลักการใช้นิติวิธีของระบบกฎหมายคอมมอนลอว์.....	28
3.1.1 ความหมายของกฎหมายคอมมอนลอว์.....	28
3.1.2 ความเป็นมาและหลักการใช้นิติวิธีในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์	29
3.1.3 วิธีการศึกษากฎหมายในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์	34
3.2 การรับอิทธิพลของกฎหมายคอมมอนลอว์ต่อกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	35
3.2.1 สมัยก่อนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาใช้บังคับ.....	36
3.2.2 อิทธิพลที่มีต่อพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความมีโทษสำหรับใช้ไปพลางก่อนและกฎหมายลักษณะพยาน.....	39
3.2.3 ช่วงของการร่างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	63
4. วิเคราะห์อิทธิพลของระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ที่ปรากฏในหลักกฎหมายและหลักการดำเนินคดีตลอดจนอิทธิพลอื่นๆในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา....	71
4.1 ต่อหลักกฎหมายในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	71
4.2 อิทธิพลต่อหลักการดำเนินคดี.....	81
4.2.1 นิติสัมพันธ์ในวิธีพิจารณาความอาญา.....	82
4.2.2 ต่อบทบาทศาลในการค้นหาความจริง.....	84
4.2.3 ต่อวิชาชีพทนายความในประเทศไทย	85
4.2.4 อิทธิพลอื่นที่เป็นผลมาจากนิติสัมพันธ์ในทางอาญา	86

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4.3 ในทางตำราเรียน	92
4.3.1 กฎหมายลักษณะพยาน.....	92
4.3.2 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	96
4.4 ในทางคำพิพากษา.....	99
4.4.1 คำพิพากษาศึกษาที่ยึดตามแนวของระบบกฎหมายแบบคอมมอนลอว์.....	99
4.4.2 คำพิพากษาศึกษาที่ยึดตามแนวของระบบกฎหมายแบบซีวิลลอว์.....	110
5. บทสรุป	113
บรรณานุกรม	116
ประวัติผู้เขียน.....	128